

ANALIZĂ COMPARATIVĂ A GENURILOR LITERARE

prof. dr. Pavel Irina-Elena

Liceul Tehnologic „Ion Podaru”, Ovidiu, Constanța

FIȘA DE LUCRU nr. 1: „Genul liric”

„Teiul vechi un ram întins-a, Ea să poată să-l îndoie, Ramul tânăr vânt să-și deie	SENTIMENTELE/ EMOȚIILE MODUL DE TRANSMITERE	TEMELE și MOTIVELE LITERARE	MODURILE DE EXPUNERE	EUL LIRIC MĂRCILE LEXICO- GRAMATICE	LIMBAJUL	PROZODIA STRUCTURA
<p><i>Și de brațe-n sus s-o ieie, Iară florile să ploaie Peste dânsa.</i></p> <p><i>Se întreabă trist izvorul: - Unde mi-i crăiasa oare? Părul moale despletindu-și, Fața-n apa mea privindu-și Să m-atingă visătoare Cu piciorul?</i></p> <p><i>Am răspuns: - Pădure dragă, Ea nu vine, nu mai vine! Singuri, voi, stejari, rămâneți De visați la ochii vineți, Ce luciră pentru mine Vara-ntreagă.”</i></p> <p style="text-align: right;"><i>„Freamăt de codru”, Mihai Eminescu (fragment)</i></p>	<p>Numiți sentimentele transmise!</p> <p>Cum sunt transmise sentimentele?</p>	<p>Temele specifice genului liric:</p> <p>Motivele literare identificate în text:</p>	<p>Descrierea:</p> <p>Monologul liric:</p>	<p>Verbe de persoana I și a II-a:</p> <p>Pronume/ adjective pronominale de persoana I și a II-a:</p> <p>Semne de punctuație:</p>	<p>Figuri de stil:</p> <p>Imagini artistice:</p> <p>Câmpuri lexicale:</p>	<p>Strofa:</p> <p>Rima:</p> <p>Ritmul:</p> <p>Măsura:</p>

FIȘA DE LUCRU nr. 2: „Genul epic”

<p>„Într-o toamnă aurie am auzit multe povești la Hanul Ancuței. Dar asta s-a întâmplat într-o depărtată vreme, demult, în anul când au căzut de Sânt Ilie ploi năprasnice și spuneau oamenii că ar fi văzut balaur negru în nouri, deasupra puhoaielor Moldovei. Iar niște paseri cum nu s-au mai pomenit s-au învolburat pe furtună, vâslind spre răsărit; și moș Leonte, cercetând în cartea lui de zodii și tălmăcind semnele lui Iraclie-împărat, a dovedit cum că acele paseri cu penele ca bruma de război între împărați și bielșug la vița de vie. Apoi, într-adevar, împăratul-Alb și-a ridicat muscalii lui împotriva lumii păgâne, și, ca să se împlinescă zodiile, a dăruit Dumnezeu rod în podgoriile din Țara-de-Jos de nu mai aveau vierii unde să puie mustul. S-au pornit din părțile noastre cărăușii, ca s-aduca vin spre munte, ș-atuncea a fost la Hanul Ancuței vremea petrecerilor și a poveștilor.”</p> <p>„Iapa lui Vodă”, Mihail Sadoveanu (fragment)</p>	SENTIMENTELE/ EMOȚIILE MODUL DE TRANSMITERE	TEMELE și MOTIVELE LITERARE	MODURILE DE EXPUNERE	INSTANȚELE NARATIVE ALE TEXTULUI	MOMENTELE SUBIECTULUI	LIMBAJUL STRUCTURA TEXTULUI
	<p>Numiți sentimentele transmise!</p> <p>Cum sunt transmise sentimentele?</p>	<p>Temele specifice genului epic:</p> <p>Motivele literare:</p>	<p>Narațiunea (perspectiva narativă):</p> <p>Descrierea:</p> <p>Dialogul:</p> <p>Monologul:</p>	<p>Autorul:</p> <p>Naratorul:</p> <p>Personajele:</p>	<p>Expozițiunea (indicii spațio-temporali):</p> <p>Intriga:</p> <p>Desfășurarea acțiunii:</p> <p>Punctul culminant:</p> <p>Deznodământul:</p>	<p>Expresivitatea limbajului:</p> <p>Structura textului:</p>

FIȘA DE LUCRU nr. 3: „Genul dramatic”

<p>Trahanache: (oprindu-l) <i>Stăi, să vezi! "...că de, damele, zice, nu înțeleg totdeauna meritele și calitățile morale ale bărbatului, și respectul care va să zică, ce trebuie să-i poarte..." În sfârșit (Tipătescu fierbe) ce s-o mai lungesc degeaba! După ce-i pui piciorul în prag și-i zic: "Ia ascultă, stimabile, ai puțintică răbdare: documentul!" vede mișelul că n-are încotro, și-mi scoate o scrisorică... Ghiți a cui și către bine?</i></p> <p>Tipătescu: (de abia stăpânindu-și emoția) <i>A cui? A cui, nene Zahario?</i></p> <p>Trahanache: <i>Stăi să vezi. (răspicat și râzând.) A ta cătră nevastă-mea, cătră Joița! Scrisoare de amor în toată regula... 'Ai? Ce zici d-ta de asta?</i></p> <p>Tipătescu: (turburat rău) <i>Nu se poate, nu se poate!</i></p> <p>Trahanache: <i>Am citit-o de zece ori poate: o știu pe dinafară! Ascultă: "Scumpa mea Zoe, venerabilul (adică eu) merge deseară la întrunire (întrunirea de alaltăieri seara). - Eu (adică tu) trebuie să stau acasă, pentru că aștept depeși de la București, la care trebuie să răspunz pe dată; poate chiar să mă cheme ministrul la telegraf. Nu mă aștepta, prin urmare, și vino tu (adică nevastă-mea, Joița), la cocoșelul tău (adică tu) care te adoră, ca totdeauna, și te sărută de o mie de ori, Fănică..." (privește lung pe Tipătescu, care e în culmea agitației.)</i></p> <p>Tipătescu: (plimbându-se înfuriat) <i>Nu se poate! O să-i rup oasele mizerabilului!... Nu se poate!</i></p> <p style="text-align: right;"><i>„O scrisoare pierdută”, Ion Luca Caragiale (fragment)</i></p>	SENTIMENTELE/ EMOȚIILE MODUL DE TRANSMITERE	STRUCTURA SPECIFICĂ A TEXTULUI	MODURILE DE EXPUNERE	INSTANȚELE TEXTULUI	MOMENTELE SUBIECTULUI	LIMBAJUL
<p>Cum sunt transmise sentimentele?</p>	<p>Acte/ scene/ tablouri:</p> <p>Didascaliile/ notațiile autorului:</p>	<p>Dialogul dramatic:</p> <p>Monologul dramatic:</p>	<p>Autorul:</p> <p>Personajele tipologice:</p> <p>Secvențele narative:</p>	<p>Expozițiunea:</p> <p>Intriga:</p> <p>Desfășurarea acțiunii:</p> <p>Punctul culminant:</p> <p>Deznodământul:</p>	<p>Expresivitatea limbajului:</p>	

FIȘA DE LUCRU nr. 4: „Să comparăm genurile literare!”

CRITERIUL DE ANALIZĂ	GENUL LIRIC	GENUL EPIC	GENUL DRAMATIC
STRUCTURA TEXTULUI			
SPECIILE LITERARE			
MODUL DE TRANSMITERE A SENTIMENTELOR			
INSTANȚELE TEXTULUI			
MODURILE DE EXPUNERE			
ACȚIUNE/ NONACȚIUNE			
EXPRESIVITATEA LIMBAJULUI			